

V-14949/31

(1974)

Niewypożycza się

**INSTYTUT JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO
W AMERYCE**

POŚWIĘCONY BADANIU NAJNOWSZEJ HISTORII POLSKI

Dr. Jan Fryling, prezes

Michał Budny, dyrektor

PIŁSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA
FOR RESEARCH IN THE MODERN HISTORY OF POLAND

BIULETYN

ROK XXXI

MARZEC, 1974

A NON-PROFIT EDUCATIONAL INSTITUTION
CONTRIBUTIONS ARE DEDUCTIBLE FOR INCOME TAX PURPOSES

381 PARK AVENUE SOUTH, NEW YORK, N.Y. 10016

TEL. (212) MU3-4342

D. 2. ³/₇₄ S.

*
* *

W ubiegłym roku minęło 30 lat od założenia Instytutu Józefa Piłsudskiego w Ameryce. Taka rocznica każe spojrzeć wstecz i dokonać obrachunku za okres miniony oraz pomyśleć o zamierzeniach na przyszłość.

Wydana przez Instytut broszura w języku polskim i angielskim, "Zarys Historyczny – 1943/1973 – Historical Outline", przedstawiła treściwie historię i rozwój Instytutu w minionym okresie. Trzydziestolecie poświęcił Instytut wieczór o odpowiednim programie oraz upamiętnił je przyznaniem szeregu nagród za dzieła poświęcone najnowszej historii Polski. Szczegółowe omówienia znajdą czytelnicy w dalszej części Biuletynu.

Wśród zamierzeń na przyszłość na czoło wysuwa się wyznaczona na kwiecień 1974 roku konferencja historyczna, poświęcona najbardziej żywotnym w zakresie stosunków międzynarodowych zagadnieniom Polski w okresie dwudziestolecia niepodległości.

Cechą charakteryzującą ostatnie lata działalności Instytutu jest jego wejście na międzynarodową arenę naukową. Świadczą o tym coraz częstsze kontakty Instytutu z uczonymi wielu narodowości i coraz liczniejsze powoływanie się na Instytut w pracach naukowych rozmaitych krajów.

Stały rozwój Instytutu znajduje wyraz we wzrastającym napływie studiujących w nim badaczy naukowych, we wzbogacaniu się archiwów i biblioteki, stale uzupełnianych, porządkowanych i katalogowanych, w rosnącej liczbie członków, w pomyślnie zrównoważonym budżecie oraz w powiększonym, choć nadal niewystarczającym wobec rosnących potrzeb lokalu.

Te osiągnięcia pozwalają Instytutowi wstępować z ufnością w nowy okres pracy.

PRACE NAUKOWE

Podobnie jak w latach poprzednich, wiele osób pracujących naukowo korzystało ze zbiorów archiwalnych i biblioteki Instytutu. Fakt, że dokumenty dotyczące najnowszej historii Polski znajdują się w Instytucie Piłsudskiego w Nowym Jorku, ściąga zarówno znanych uczonych, jak i pracujących nad doktoratami i wreszcie studentów poszukujących materiałów dla swych prac magisterskich czy seminaryjnych.

W 1973 r. korzystali ze zbiorów Instytutu: prof. Anna Cienciąła (Univ. of Kansas) nad sprawą Gdańską, prof. W. J. Couch (Univ. of Ottawa): dokumenty dotyczące gen. Sikorskiego, prof. Norman Davies (Univ. of London): dokumenty dotyczące J. Piłsudskiego; prof. R. K. Debo (Simon Fraser Univ. - British Columbia) pracuje nad dokumentami M. Sokolnickiego, prof. W. H. Fern (Fairleigh - Dickinson Univ.) nad materiałami o Drohobyczu i Borysławiu, dr. J. Gołos (City Univ. of New York) nad materiałami powstania 1863 r., prof. A. Polonsky (London School of Economics) nad początkami ruchu podziemnego w Polsce podczas drugiej wojny światowej, dr. Irena Spustek (Uniwersytet Warszawski) nad sprawą granic zachodnich Polski na konferencji paryskiej 1919 r., dr. Stefania Stanisławska (Toronto) nad polityką zagraniczną Polski w czasie wojny 1939-45, prof. T. Świętochowski (Manmouth College) nad korespondencją Sawinkowa z Piłsudskim, Richard Watt dalej pracował nad książką o Polsce w okresie 1918-1939, prof. J. Zawodny (Univ. of Pennsylvania) nad archiwami powstania warszawskiego 1944 r.

Nad tezami doktorskimi pracowali: H. Antkiewicz (Ohio State Univ.) o Leonie Wasilewskim, W. L. Harwood (Univ. of Illinois) o Ignacym Daszyńskim, Andrzej Romer - stosunki polsko-japońskie, S. Seidner (St. Johns Univ.) dalej poszukiwał materiałów odnośnie Marszałka Rydza-Śmigłego, Zofia Sywak (St. Johns Univ.) - rząd Ignacego Paderewskiego w 1919 r., J. Zorach (Columbia Univ.) - stosunki wojskowe polsko-czeskie.

Szereg osób poszukiwało materiałów dla prac magisterskich i innych na tematy: Stosunki polsko-niemieckie w różnych okresach (2 osoby), powstanie warszawskie, Armia Krajowa, Marszałek J. Piłsudski, Gen. Władysław Sikorski, Komitet Obrony Narodowej w Ameryce 1914-18, ewakuacja złota z Polski w 1939 r., Polonia amerykańska, gen. Denikin i jego armia, bitwa warszawska 1920 r., stosunki polsko-rumuńskie, i szereg innych. Wszechstronność tematów wskazuje, jak wiele źródeł dla ludzi nauki znajduje się w archiwach i bibliotece Instytutu.

ARCHIWUM

Stan archiwum Instytutu w 1973 roku znacznie się poprawił. Dalsze zespoły akt zostały uporządkowane, przyczem dzięki pracy dr. Jerzego Gołosa zostały usystematyzowane, spisane i skatalogowane dokumenty dotyczące okresu powstania 1863 r. (t.zw. archiwum Płatonowa). Jest to najbardziej wzorowo ułożone archiwum w zbiorach Instytutu.

Poza tym szereg ofiarodawców nadesłało często bardzo cenne dokumenty i materiały archiwalne. Maria Póbob-G-Malinowska (Paryż) przesłała nam odpis wspomnień Walerego Ślawka. Inż. Damian Wandycz (N.Y.) przekazał dokumenty dotyczące działalności Polaków w Grenoble w czasie drugiej wojny. Zofia Łepkowska (Pretoria, Połudn. Afryka) nadesłała dalsze teki cennych dokumentów po ś.p. St. Łepkowskim. Płk. St. Biegański (Londyn) ofiarował odpisy korespondencji Marszałka Piłsudskiego. Jerzy Giedroyc (Paryż) nadsyła nam niezwykle cenne dokumenty i wycinki z prasy krajowej. A. Rogoziński (Milwaukee) przesłał plik papierów po zmarłym artyście, Józefie Wieszczyku z "Lwowskiej Fali", (Bożena Schayerowa (Rockford, Ill.) – duży zespół swych wspomnień i papierów. Minister Leon Orłowski (Waszyngton) ofiarował Instytutowi niezwykle cenne zbiory dokumentów z okresu powstań 1831 i 1863 roku. Pierwsze teki już nadeszły do Instytutu, resztę otrzymamy w 1974 r.

Aczkolwiek archiwum fotograficzne nie jest jeszcze całkowicie uporządkowane, to jednak można w przybliżeniu stwierdzić, że liczy ono około 12,000 fotografii, w tym około 1,500 fotografii Marszałka Piłsudskiego. Opiekuje się tym sen. Edward Kleszczyński.

Jerzy Kucharski dalej zajmuje się wzrastającymi zbiorami filatelistycznymi Instytutu, pieczętkami i pocztówkami legionowymi.

Instytut nawiązał kontakty z uniwersytetem w Helsinkach (Finlandia), z Instytutem Yad Yashem w Jerozolimie i z YIVO (Institute for Jewish Research) w Nowym Jorku. Mamy, oczywiście, najściślejszy kontakt z naszym bratnim Instytutem Piłsudskiego w Londynie.

BIBLIOTEKA

W 1973 roku biblioteka Instytutu znacznie wzrosła, gdyż przybyło 588 nowych pozycji tak, że na 1 stycznia 1974 r. stan biblioteki wyniósł 5,931 skatalogowanych pozycji. Ilość nieskatalogowanych broszur, lecz ułożonych rzeczowo, pozostała bez zmiany i wynosi ok. 3,500. Wszystkie nowoprzybyłe broszury są od razu katalogowane, a gdy stan personelu pozwoli, stare też wejdą do katalogu nazwiskowego i rzeczowego.

Można w przybliżeniu stwierdzić, iż ogólny stan biblioteki Instytutu (książki i broszury) wynosi obecnie przeszło 9,000 pozycji.

Wzrósł także i dział czasopism, gdyż w ciągu 1973-go roku wpłynęło 57 nowych tytułów, tak że stan na 1 stycznia 1974 r. wynosi 1,570 pozycji. Jest to zapewne jeden z największych zbiorów czasopism polskich w Stanach Zjednoczonych.

W miarę możliwości budżetowych Instytut zakupuje książki, dotyczące najnowszej historii Polski, zwłaszcza sprowadza je z Polski. Ale ogromną większość zbiorów bibliotecznych stanowią dary członków i przyjaciół. W ciągu 1973 r. otrzymaliśmy następujące większe dary książek i czasopism, medali i innych pamiątek:

Karol Burke (Waszyngton) przekazał ogromny zbiór czasopism polskich w kilkunastu tomach, z okresu drugiej wojny i potem. Są to często bardzo rzadkie pisma z różnych krajów, z Chin, Indii, Bliskiego Wschodu, Afryki, Australii, Południowej Afryki, Meksyku, Niemiec i in. Wiele tytułów tej prasy dotąd nie posiadaliśmy. W. Iwanowski (Mil-

ton, Conn.) już parokrotnie przysyłał nam większe ilości książek, a obecnie nadesłał 52 książki, 40 broszur i szereg kompletów czasopism (m.in. "Zeszytów Historycznych"). S. Jordanowski (N.Y.) ofiarował 27 książek, 38 broszur i niezwykle cenny komplet "Dziennika Ustaw" rządu polskiego na emigracji. Z zapisu ś.p. dr. Jana Librach członka Rady Instytutu, wieloletniego urzędnika służby zagranicznej, dostaliśmy 520 książek i broszur, wiele czasopism, 15 tek papierów osobistych i urzędowych, mnóstwo wycinków, fotografii i pamiątek. Specjalnie cennymi są stare mapy i dziewięć obrazów znanych polskich malarzy. Późatem dr. Librach zapisał Instytutowi sumę 2,000 dolarów.

Tadeusz Pawłowicz, członek Rady Instytutu, ofiarował 37 książek, a z likwidacji biblioteki zmarłego dr. Ottona Pehra uzyskaliśmy 51 wartościowych książek i wiele pism. Bohdan Kawecki (N.Y.) przekazał 17 książek, fotografie i stare numery czasopism. Pani M. Pietkiewicz (Cicero, Ill.) przesłała 14 książek i kilkanaście odznak i pamiątek legionowych i polonijnych. Ks.płk. Fr. Tyczkowski (N.Y.) ofiarował bardzo cenne, luksusowe włoskie wydawnictwo: biblię z XV wieku, wydaną w dwóch tomach w 1937 r. "La Bibbia di Borso d'Este", którą otrzymał od zakonnika bezpośrednio po zdobyciu Monte Cassino, w którym ks.płk. Tyczkowski brał udział.

Otrzymujemy wiele czasopism i książek z instytucji w Polsce, jak Biblioteka Sejmowa, biblioteki uniwersyteckie we Wrocławiu, Gdańsku, Instytutu Historii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, Instytutu Zachodniego w Poznaniu, Zachodnio-Pomorskiego w Szczecinie i innych.

Wśród ofiarodawców, których darów dla biblioteki nie jesteśmy w stanie opisać z powodu braku miejsca, należy wymienić następujące osoby i instytucje:

Włodzimierz Bączkowski (Waszyngton), J. Białasiewicz (Chicago), J. Boguniecka (Brooklyn), M. Budny (N.Y.), A. Burblis (Toronto), L. Bykovsky (Denver, Colo.), Dr. J. Cable (Franklin, Mass.), E. Dusza (N.Y.), J. Fajans (Waszyngton), W. Flisinski (N.Y.), dr. J. Fryling (N.Y.), dr. J. Gołos (N.Y.), prof. T. Gromada (Wycoff, N.J.), gen A. Gruszka (N.J.), płk. P. Harcaj (Chicago), W. Jędrzejewicz (N.Y.), T. Katelbach (N.Y.), dr. L. Katowicz (N.Y.), J. Kleszczyński (Hartford, Conn.), Koło Lwowian (Londyn), J. Kowalski (N.Y.), T. Krychowski (Toronto), P. Laskowski (Hannover, Niemcy), Zofia Lutykova (Waszyngton), E. S. Łazowski (Chicago), prof. P. Łysek (N.Y.), J. S. Mazurkiewicz (Taunton, Mass.), Prof. R. Michałowski (N.Y.), Ewa Mieroszewska (N.Y.), ks. dr. Z. Musialik (Joliet, Ill.), dr. Obst-Kasperek (Monterey, Calif.), L. Pindor (Hartford, Conn.), Polska Fundacja Kulturalna (Londyn), H. Rodzinska (N.Y.), Adam Rudzki (N.Y.), J. Sas-Zawisza (Wayne, N.J.), dr. Oskar Schenker (N.Y.), L. Seidenman (N.Y.), T. Słoński (Wichita, Kansas), K. Swiatocho (Elmwood, Conn.), W. Swida (St. Augustine Shores), Z. Sywak (New Haven, Conn.), E. Urbański (Silver Springs, Md.), prof. Piotr Wandycz (Hamden, Conn.), inż. Br. Wanke (Londyn), J. Weinstein (Londyn), dar po zmarłym E. Weintalu (Waszyngton), C. Wereński (Hadley Falls, Mass.), R. Woytak (Carmel, Calif.), Maria Zamora (Chicago), A. Zaremba (N.Y.), prof. J. K. Zawodny (Filadelfia).

Wszystkim ofiarodawcom składamy serdeczne podziękowania i zapewnienia, że ich dary dobrze przyczynią się nauce polskiej w Ameryce. Zachęcamy innych naszych przyjaciół do pójścia w ich ślady i przekazywania Instytutowi wszelkich książek, broszur, pism, ulotek, medali, pamiątek dotyczących najnowszej historii Polski.

30-TE WALNE ZGROMADZENIE CZŁONKÓW INSTYTUTU

Trzydzieste doroczne Walne Zgromadzenie Członków Instytutu otworzył w dniu 16 marca 1973 roku w sali Fundacji Kościuszkowskiej w Nowym Yorku przez Instytutu, dr. Jan Fryling. Na przewodniczącego powołano red. Bolesława Wierzbiańskiego, a na sekretarza ks. dr. Zdzisława Musialika.

Na wstępie obrad przewodniczący wezwał zebranych do uczczenia pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego i zmarłych członków Instytutu chwilą milczenia, poczem odczytał szereg telegramów gratulacyjnych od instytucji i działaczy polonijnych z Ameryki i Europy, nadesłanych z racji trzydziestego Walnego Zgromadzenia. Prezes Fryling powiadomił zebranych o śmierci członka Rady Instytutu i dyrektora Polskiego Instytutu Naukowego w Nowym Jorku, dr. Jana Libracha, poświęcając kilka słów pamięci zmarłego.

Odczytany protokół poprzedniego Walnego Zgromadzenia został przyjęty bez zmian, poczem dokonano wyboru Komisji Nominacyjnej w składzie: ks. dr. Zdzisław Musialik – przewodniczący, p. Jadwiga Jędrzejewicz i p. Anna Lipska – członkowie.

Następnie prezes Fryling przedstawił ogólny zarys całorocznej działalności Instytutu, podkreślając dalsze zacieśnienie stosunków z pokrewnymi instytucjami i placówkami naukowo-badawczymi w Stanach Zjednoczonych i w Europie oraz wzrost znaczenia Instytutu na terenie międzynarodowych sfer naukowych. Szczegółowe sprawozdanie z działalności złożył następnie dyrektor Instytutu, Michał Budny. Podkreślił on że Instytut stoi nadal niezmiennie na gruncie niepodległości Polski, lecz jako placówka historyczna o charakterze naukowo-badawczym nie bierze udziału w emigracyjnych rozgrywkach politycznych. Dyrektor Budny omówił również szereg spraw bieżących, jak przedłużenie kontraktu obecnego lokalu na dalsze trzy lata na bardzo korzystnych warunkach, sprzedaż książek, stanowiącą poważne źródło dochodu, prace nad dalszym porządkowaniem archiwów i stale wzrastających zespołów dokumentów historycznych. Podkreślając intensywną i harmonijną współpracę Zarządu i Rady Instytutu, p. Budny wymienił szereg wybitnych osobistości z Ameryki oraz z Londynu, które odwiedziły lokal Instytutu, zapoznając się z jego zbiorami i działalnością. W roku ubiegłym Rada Instytutu przyjęła 47 nowych członków.

Przewodniczący udzielił następnie głosu prof. Wacławowi Jędrzejewiczowi, który zapoznał zebranych z działalnością Instytutu w pozostających pod jego pieczę działach naukowym, bibliotecznym i archiwalnym. Sprawozdanie finansowe przedstawił skarbnik Wiesław Domaniewski stwierdzając, że dochody Instytutu za rok 1972 pokryły się dokładnie z rozchodami tegoż roku, wyrażając się sumą \$ 22,500 po stronie przychodów i takąż sumą po stronie rozchodów.

Po przyjęciu powyższych sprawozdań do zatwierdzającej wiadomości i po uchwaleniu preliminarza budżetowego na następny rok administracyjny, Walne Zgromadzenie, na wniosek płk. Tadeusza Andersa, członka Komisji Rewizyjnej, udzieliło ustępującym władzom Instytutu absolutorium przez aklamację.

Na wniosek Komisji Nominacyjnej, przedłożony przez jej przewodniczącego, ks. dr. Zdzisława Musialika, Walne Zgromadzenie wybrało jednogłośnie następujące władze Instytutu na następny rok administracyjny:

Zarząd. Prezes – dr. Jan Fryling; vice - prezesa – prof. Wacław Jędrzejewicz i prof. Aleksander Korczyński; skarbnik – Wiesław Domaniewski; sekretarz – sen. Edward Kleszczyński.

Rada Instytutu. Halina Białokur, Michał Budny; płk. Kazimierz Buterlewicz, Stanisław Gierat, prof. Tadeusz Gromada, sen. Tadeusz Katelbach, L. A. Kupferwasser, Tadeusz Pawłowicz, Andrzej Pomian, Edward Rychłowski, dr. Oskar Schenker, inż. Damian Wandycz, Prof. Piotr Wandycz, Władysław Wantuła.

Komisja Rewizyjna. Przewodniczący – płk. Tadeusz Anders; członkowie – Eugeniusz Witt i Irena Kleszczyńska; zastępcy – Franciszek Ciosek i Tamara Pusłowska.

Rada Instytutu wybrała ponownie prof. Oskara Haleckiego doradcą do spraw naukowych oraz Michała Budnego dyrektorem Instytutu po raz drugi. Po zamknięciu obrad Walnego Zgromadzenia i Rady odbył się uroczysty wieczór jubileuszowy, zakończony herbatką towarzyską.

ZMARLI CZŁONKOWIE INSTYTUTU

Ś.p. Kazimierz BAZANOWSKI

Kazimierz Bazanowski był długoletnim członkiem Instytutu, a przez pewien czas wchodził w skład jego Rady. Mimo podeszłego wieku brał czynny udział w gospodarczych pracach Instytutu oraz rozwijał działalność w licznych organizacjach Polonii amerykańskiej. Zmarł 12 sierpnia 1973, przeżywszy 85 lat.

Ś.p. profesor Oskar HALECKI

Ze zgonem profesora Oskara Haleckiego utracił Instytut swego jedyne, w chwili jego śmierci, członka honorowego oraz długoletniego doradcy w sprawach naukowych. Profesor Halecki, wybitny historyk, świetny znawca polskiego średniowiecza, wykładał dzieje Polski nie tylko na katedrach uniwersytetów polskich, ale od roku 1939 również w amerykańskich uniwersytetach Columbia i Fordham oraz kanadyjskim uniwersytecie McGill. Pozostał po nim szereg znakomitych dzieł i pamięć zasłużonego dla sprawy polskiej patrioty. Zmarł 17 września 1973, przeżywszy 82 lata.

Ś.p. Henryk KOGUT

Od młodości czynny działacz niepodległościowy na terenie Detroit, Henryk Kogut był członkiem Komitetu Obrony Narodowej, w czasie drugiej wojny światowej i potem, członkiem i trzykrotnie prezesem Komitetu Narodowego Amerykanów Polskiego Pochodzenia, jak również wieloletnim i ofiarnym członkiem Instytutu. Zmarł w maju 1973.

Ś.p. Kazimierz KRANC

Kazimierz Kranc, artysta - muzyk i przemysłowiec w Oshkosh, Wisconsin, był członkiem Instytutu od roku 1944, oddany sprawie polskiej której służył na polu artystycznym. Zmarł w kwietniu 1973.

Ś.p. Dr. Jan LIBRACH

Dr. Jan Librach, wieloletni pracownik polskiej służby zagranicznej od roku 1926, I sekretarz Ambasady R.P. w Paryżu, ochotnik armii polskiej we Francji w latach 1939-1940, Sekretarz Generalny Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rządu R.P. na wygnaniu w Londynie, członek Rady Instytutu oraz dyrektor Polskiego Instytutu Naukowego w Nowym Jorku, odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi oraz wieloma orderami

zagranicznymi, autor książki "The Raise of the Soviet Empire" oraz szeregu prac naukowych. Zmarł w Nowym Yorku 13 marca 1973 roku w wieku lat 69.

Ś.p. Karol ROZMAREK

Wieloletni prezes Związku Narodowego Polskiego i Kongresu Polonii Amerykańskiej, od roku 1958 honorowy patron Instytutu, wybitny działacz społeczny i czołowy przywódca Polonii amerykańskiej w walce o wolność i niepodległość Polski. Zmarł w sierpniu 1973 w Chicago.

Ś.p. Kazimierz SILSKI

Wieloletni członek Instytutu, patriota oddany sprawie Polski. Zmarł w lecie 1973 r.

Ś.p. Generał Wacław STACHIEWICZ

Generał dywizji Wacław Stachewicz (1894 – 1973), ppor. I-szej Brygady Legionów J. Piłsudskiego, członek Komendy Naczelnej P.O.W. w roku 1918, później Szef Sztabu Głównego w czasie pokoju, a Sztabu Naczelnego Wodza w czasie wojny, autor szeregu prac wojskowo – historycznych, kawaler orderów Virtuti Militari, Krzyża Niepodległości z Mieczami, Krzyża Walecznych i innych, wieloletni członek Instytutu. Zmarł w Montrealu 12 listopada 1973.

Ś.p. Dr. Jan STARZEWSKI

W roku 1973 zmarł w Londynie członek – korespondent Instytutu, ś.p. dr. Jan Starzewski. Po służbie w Legionach przeszedł on do polskiej służby zagranicznej i pracował zarówno w Centrali MSZ, jak i na licznych placówkach dyplomatycznych. Ogłosił drukiem podczas pierwszej wojny światowej tomik poezji, a następnie cenną monografię Józefa Piłsudskiego. Przez szereg lat był w Londynie ministrem spraw zagranicznych Rządu R.P. na wygnaniu. Przeżył 78 lat.

Ś.p. Tadeusz ŚWIĘCICKI

Dnia 11 kwietnia 1973 zmarł w Paryżu członek – korespondent Instytutu, ś.p. Tadeusz Świącicki. Od młodości ściśle związany z ruchem niepodległościowym, służył podczas pierwszej wojny światowej w szeregach Pierwszej Brygady Legionów. Po wojnie poświęcił się pracy dziennikarskiej i publicystycznej, zajmując również w okresie dwudziestolecia niepodległości szereg stanowisk w dziedzinie politycznego informowania opinii publicznej. Druga wojna światowa zastała go w Paryżu. Aresztowany za udział w polskim ruchu oporu we Francji, spędził przeszło dwa lata w nazistowskich więzieniach i obozach koncentracyjnych. Rozległa znajomość najnowszej historii politycznej Polski pozwalała mu spieszyć z cennymi wskazówkami i przyjazną pomocą pracującym w tej dziedzinie. Życie swe poświęcił idei niepodległości Ojczyzny. Przeżył 80 lat.

Ś.p. Ppłk. Juliusz WALLA

Juliusz Walla, podpułkownik armii amerykańskiej, wieloletni członek Instytutu, zmarł w czerwcu 1973.

CZEŚĆ ICH PAMIĘCI !

TRZYDZIESTOLECIE INSTYTUTU

W roku 1973 Instytut obchodził trzydziątą rocznicę swego istnienia w Nowym Jorku. Została ona upamiętniona zorganizowaniem wieczoru jubileuszowego, wydaniem specjalnej broszury pamiątkowej oraz ufundowaniem kilku nagród za prace naukowe.

Wieczór Jubileuszowy

Z okazji imienin swego Patrona i w trzydziątą rocznicę założenia, Instytut zorganizował w dniu 16 marca 1973 roku uroczysty wieczór jubileuszowy. Po otwarciu przez prezesa, dr. Jana Frylinga, słowo wstępne wygłosił vice-prezes, prof. Waław Jędrzejewicz. W programie – deklamacje utworów Mickiewicza "Do Matki Polki" i Wierzyńskiego "Ostatnia Droga" wygłosiła Janina Katelbach, o wspomnieniach Beliniaka mówił Edward Kleszczyński, wiersz Lechonia "Rejtan" odczytał Jan Fryling, wyjątki ze wspomnień gen. Wieniawy – Długoszewskiego i Kazimierza Świtalskiego odczytał Michał Budny. Po wieczorze, który zgromadził licznych przyjaciół i sympatyków Instytutu, odbyła się herbatka towarzyska.

"Zarys Historyczny"

W roku jubileuszowym Instytut wydał broszurę pamiątkową w języku polskim i angielskim, p.t. "Zarys Historyczny – 1943 / 1973 – Historical Outline". Broszura zawiera syntetyczny zarys dziejów Instytutu z opisem początkowych trudnych lat istnienia, ważniejszych prac i dokonanych osiągnięć na polu badań naukowych oraz stopniowego rozwoju zbiorów bibliotecznych i archiwalnych. Broszura jest do nabycia w Instytucie po cenie \$1.00.

W oparciu o powyższą broszurę, paryski miesięcznik "Kultura" zamieścił w numerze 12/315 z grudnia 1973 r. obszerny artykuł Karola Szwedowicza, p.t. "30-lecie Instytutu Józefa Piłsudskiego w Ameryce".

Nagrody Instytutu

Dla uczczenia trzydziestolecia swej działalności w Ameryce, Instytut przyznał w roku 1973 trzy równorzędne nagrody, w wysokości 250 dolarów każda, za wybitne prace z zakresu najnowszej historii Polski, ogłoszone w ostatnim dziesięcioleciu poza granicami Kraju. Dwie z tych nagród ufundował Instytut, trzecią zaś członek Instytutu dr. Leon Katowicz.

Jury, powołane przez Radę Instytutu w składzie: dr. Jan Fryling, prof. Tadeusz Gromada, prof. Waław Jędrzejewicz, prof. Aleksander Korczyński i gen. Waław Stachiewicz, przyznało następujące nagrody:

- Profesorowi Bohdanowi B. Budurowyczowi z Uniwersytetu w Toronto, za pracę "Polish-Soviet Relations, 1932 – 1939",
- Profesorowi Hansowi Roos z Uniwersytetu w Bochum, za pracę "A History of Modern Poland from the Foundation of the State in the First World War to the Present Day", oraz
- Profesorowi Piotrowi Wandyczowi z Uniwersytetu Yale, za pracę "Soviet-Polish Relations, 1917 – 1921".

Dr. Leon Katowicz ufundował dodatkową nagrodę, również w wysokości 250 dolarów, dla Lorda Nicholas W. Bethell w Londynie za jego pracę "The War Hitler Won".

KONFERENCJA HISTORYCZNA

Instytut przygotowuje jednodniowe Sympozjum, którego tematem będzie Zagadnienie Polskiej Polityki Zagranicznej wobec Niemiec i Rosji Sowieckiej w okresie lat 1926 – 1939. W konferencji zapewniony został udział następujących uczonych:

prof. Bohdan Budurowycz (Toronto University),

prof. Anna Cienciała (University of Kansas),

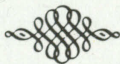
dr. Harald von Riekhoff (Dept. of External Affairs, Ottawa),

prof. Hans Roos (Ruhr University, Bochum),

dr. Stefania Stanisławska (Toronto) oraz

prof. Piotr Wandycz (Yale University), który obejmie przewodnictwo Konferencji.

Symposium odbędzie się w sobotę, 6 kwietnia 1974 r. w Columbia University, 420 West 118-th Street w Nowym Jorku.

DARY**Jednorazowe dary i dobrowolnie podwyższone składki członkowskie****(Powyżej \$20)**

Fundacja Alfreda Jurzykowskiego	8,000.00	Ada Bajor	25.00
W. Jaworski (z zapisu testament.)	2,209.95	Jerzy Bajor	25.00
G. Galica (z zapisu testament.)	1,000.00	G. Braynack	25.00
Dr. A. Katowicz	500.00	Stefania Eminowicz	25.00
Maria Mass	250.00	Wincenty Gortat	25.00
Włodzimierz Falencki	150.00	Norbert Geniusz	25.00
S.P.K. Koło No. 44	126.93	F. Jędrzejak	25.00
Płk. P. Harcaj	100.00	B. Kuciejki	25.00
Mrs. S. Kiepsik	100.00	Jan Kaźmierski	25.00
Mr. and Mrs. A.L. Kupferwasser	100.00	Jan Majde	25.00
S.Z. Kowalski	100.00	Polish Catholic Union	25.00
Zofia Michałowska	100.00	F. Smigiel	25.00
Jan Bielec	50.00	P. Sosnkowski	25.00
W. Domaniewski	50.00	S.P.K. Zarząd Główny	25.00
Dr. A. Korczyński	50.00	S.P.K. Koło No. 3	25.00
Dr. S. Korzeniowski - Natęcz	50.00	S.P.K. Koło No. 19	25.00
Dr. A. Rytel	50.00	S.P.K. Koło No. 31	25.00
Jan Weiss	50.00	S.P.K. Koło No. 37	25.00
Prof. Z. Brzeziński	40.00	Tow. Miłośników Wilna	25.00
Płk. L. Marchwicki	36.00	Ks. A.W. Fronczak	24.00
Dr. E. Łazowski	36.00	J. Kucharski	24.00
Dr. Jan Fryling	32.00	Prof. E. Kleban	24.00
Sen. E. Kleszczyński	32.00	Płk. L. Zub-Zdanowicz	24.00
Prof. A.E. Ehrenkreutz	30.00	Anna Bannet	22.00
Związek Polek w Ameryce	30.00	M. Filipowicz	22.00
		W. Flisiński	22.00

RAZEM 13,909.88

(Od \$10 do \$20)

S.W.A.P. Grupa No. 40	20.00	Centr. Council of Pol. Org.	10.00
Milton Roszkowski	20.00	B. Gawroński	10.00
Prof. J. Zawodny	20.00	F. Kłys	10.00
H. Andrzejczyk	15.00	C. Largo	10.00
J. B. Bronny	15.00	G. Lasocki	10.00
H. Choroszewski	15.00	A. Nowicki	10.00
S. Kinastowski	15.00	F. Piasecki	10.00
S. Ligan	15.00	Wł. Rozbicka	10.00
Ks. Kazimierz Ładziński	15.00	F. Stachura	10.00
J. Morawski	15.00	A. Sosnkowska	10.00
J. Mastalski	15.00	S.P.K. Koło No. 39	10.00
P. Ostrowski	15.00	S.W.A.P. Grupa No. 7	10.00
Maria-Róża Szylling	15.00	S.W.A.P. Grupa No. 12	10.00
C. Rakowska	12.00	S.W.A.P. Grupa No. 74	10.00
S.W.A.P.	12.00	S.W.A.P. Grupa No. 95	10.00
Janina Weisbach	12.00	S.W.A.P. Grupa No. 142	10.00
Union of Poles in America	12.00	S.W.A.P. Grupa No. 149	10.00
Ks. Walter Ziemia	12.00	Tadeusz Świętochowski	10.00
Z.N.P. Grupa No. 1033	12.00	Tow. Złączonych Polaków	10.00
A. Abramowski	10.00		

RAZEM 482.00

Spisu normalnych składek członkowskich w wysokości \$ 12 nie zamieszczamy.

PROŚBA O DARY

Wiele osób posiada przedmioty, które stanowią dla nich pewną wartość, ale z czasem ulegają zniszczeniu, albo zostają usunięte z mieszkania. Mamy na myśli książki, broszury, czasopisma, dzienniki, dokumenty, listy, fotografie, odznaki pamiątkowe i.t.p. — O ile materiały te odnoszą się do historii Polski, mogą one stanowić cenne wzbogacenie archiwum Instytutu.

Prosimy osoby, które tego rodzaju rzeczy chciałyby ofiarować, o porozumienie się telefoniczne lub listownie z Instytutem.

SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 1973

FINANCIAL STATEMENT FOR 1973

Saldo bankowe na dzień 31 grudnia 1972			
Bank balance on December 31, 1972	\$ 4,034.78		
Konto oszczędnościowe First National City Bank			
Savings account First National City Bank	21,324.79	Rozbicie tej sumy:	
		Breakdown of this sum:	
Konto oszczędnościowe Manufacturers Trust Co.			
Savings account Manufacturers Trust Co.	<u>1,549.61</u>	Saldo bankowe w Manufacturers Hanover Bank	\$ 838.60
		Bank balance in Manufacturers Hanover Bank	\$ 838.60
Razem		Konto oszczędnościowe First National City Bank	
Total 12/31/1972	26,909.18	Savings account First National City Bank	9,114.56
Wpływy w roku 1973		Konto oszczędnościowe Manufacturers Trust Co.	
Income in 1973	<u>22,735.99</u>	Savings account Manufacturers Trust Co.	1,624.53
		Bilety skarbowe U.S. Treasury (wartości nominalnej	
Razem		\$ 20,000) po cenie kosztu	
Total	49,645.17	U.S. Treasury bills (\$ 20,000 face value) at cost	<u>18,370.60</u>
Wydatki w roku 1973		Razem	
Expenses in 1973	<u>19,696.88</u>	Total	29,948.29
Saldo			
Balance	29,948.29		
<u>Wpływy — Income</u>		<u>Rozchody — Disbursements</u>	
Dary		Lokal i światło	
Donations	\$ 13,930.38	Rent and electricity	\$ 6,702.69
Składki członkowskie		Materiały i sprzęty biurowe	
Membership dues	4,135.76	Office supplies and equipment	2,026.69
Sprzedaż książek		Poczta i telefon	
Book sales	2,913.27	Postage and telephone	1,131.00
Odsetki na kontach oszczędnościowych		Koszty sprzedaży książek	
Interest on savings accounts	864.69	Book sales expenses	610.46
Sprzedaż obrazów		Koszt dorocznego apelu	
Picture sales	419.79	Annual drive cost	137.50
Dochody z odczytów		Dorywcza pomoc biurowa	
Income from lectures	159.10	Office help	2,830.00
Dochód z fotostatów		Wydawnictwa Instytutu	
Income from photocopies	<u>313.00</u>	Institute's publications	2,271.45
Razem		Subwencje na prace naukowe	
Total	22,735.99	Grants	1,694.44
		Biblioteka i archiwa	
		Library and archives	773.10
		Wynagrodzenie księgowego	
		Auditing expenses	250.00
		Drobne druki	
		Outside printing	364.50
1) Pozycja "Różne" zawiera między innymi koszty		Koszt odczytów	
Walnego Zgromadzenia, wydatki członków Zarządu,		Lectures expenses	123.49
ogłoszenia, nekrologi, opłaty bankowe.		1) Różne	
1) "Miscellaneous" includes among others, annual		1) Miscellaneous	<u>781.44</u>
meeting costs, officers expenses, advertising and		Razem	
obituaries, bank charges.		Total	19,696.88

LISTA CZŁONKÓW INSTYTUTU

W okresie sprawozdawczym zaszły następujące zmiany w składzie członków Instytutu.

1. Ze śmiercią nieodżałowanego profesora Oskara Haleckiego, Instytut stracił swego jedynego członka honorowego oraz wieloletniego doradcę do spraw naukowych.
2. Z grona honorowych patronów Instytutu zmarł Karol Rozmarek, były wieloletni prezes Kongresu Polonii Amerykańskiej. Godność honorowych patronów przyjęli kongresmeni polskiego pochodzenia, John Kluczyński i Lucien N. Nedzi oraz assemblyman Stanu Nowy Jork, Chester J. Straub.
3. Z pośród członków – korespondentów zmarli: min.dr. Jan Starzewski w Londynie oraz red. Tadeusz Świącicki w Paryżu. Rada Instytutu ustanowiła czterech nowych członków – korespondentów w osobach Szymona Konarskiego w Paryżu, płk. dr. Adama Sawczyńskiego, Kazimierza Trębickiego i dr. Władysława Józefa Zaleskiego, trzech ostatnich w Londynie.
4. Rada Instytutu przyjęła 45 nowych członków zwyczajnych, w tej liczbie dwie organizacje. Z listy członków zwyczajnych ubyto 14 osób, w tej liczbie 7 zmarłych oraz 7 na własną prośbę lub za zaległe składki członkowskie.
5. po uwzględnieniu powyższych zmian, lista członków Instytutu obejmuje ogółem 413 osób i organizacji, a mianowicie: 5 członków dożywotnich, 4 członków wspierających, 20 członków – korespondentów oraz 384 członków zwyczajnych. Zestawienie to nie obejmuje 31 honorowych patronów Instytutu.

HONOROWI PATRONOWIE INSTYTUTU

W.J. Bayer	Gen. A. Kowalski	D.D. Rostenkowski
A.J. Beck	J.E. Jan Kardynał Król	Ch. J. Straub
E.J. Derwiński	A. Łagodzińska	F.X. Świetlik
J.D. Dingell	W. Laska	M.S. Szymczak
W. Domaniewski	Gen. A. Narbut – Łuczyński	S.P. Turkiewicz
T.J. Dulski	A. A. Mazewski	Ks.Płk. F. Tyczkowski
H. Helstoski	I. Morawski	E.T. Urbaniak
H. Janoska	L.N. Nedzi	J. Węgrzynek
Prof. W. Jędrzejewicz	A. O'Koński	C.E. Wilowski
J. Kluczyński	Dr. W. Piłsudska	K.J. Zabłocki
	R.C. Puciński	

CZŁONKOWIE DOŻYWOTNI

Irena Cittadini	L.A. Kupferwasser
Wiesław Domaniewski	Zofia Michałowska
Włodzimierz Falencki	

CZŁONKOWIE WSPIERAJĄCY

Jan Brzustowicz	Dr.S. Nałęcz – Korzeniowski
Ks.Dr. Zdzisław Musiałik	Dr. Aleksander Rytel

CZŁONKOWIE—KORESPONDENCI

- Płk. Dr. Stanisław Biegański
—w Londynie
Dr. Jerzy Korab-Brzozowski
—w Brukseli
Prof. Arthur Coleman
—w Cheshire, Conn.
Dr. Maria Danilewicz—Zielińska
—w Lizbonie
Prof. Roman Dębicki
—na Florydzie
Prof. Irena Gałęzowska
Sekt. Gen. Tow. Histor.—Liter.
Kustosz Arch. Bibl. Polskiej
i Muzeum im. A. Mickiewicza
—w Paryżu
Gen. Kazimierz Glabisz
—w Londynie
Płk. Kazimierz Iranek—Osmecki
—w Londynie
Szymon Konarski
—w Paryżu
- Ks. Inuflat Walerian Meysztcwicz
Prez. Pol. Tow. Historycznego
—w Rzymie
Gen. Tadeusz Pełczyński
—w Londynie
Dr. Janusz Rakowski
—w Zurichu
Płk. Dr. Adam Sawczyński
—w Londynie
Gen. Stanisław Skwarczyński
—w Londynie
Gen. Józef Smoleński
—w Londynie
Gen. Tadeusz Alf—Tarczyński
—w Londynie
Kazimierz Trębicki
—w Londynie
Prof. Piotr Wandycz
—w Hamden, Conn.
Jan Weinstein
—w Guildford, Surrey (W. Bryt.)
Dr. Władysław Józef Zaleski
—w Londynie

CZŁONKOWIE ZWYCZAJNI

- Abel Teodor, Prof. (N.Y.)
Abtawowicz Hanna (Calif.)
Anders Tadeusz, Płk. (N.Y.)
Andrzejczyk Henryk (Ill.)
Baliński Antoni (Equador)
Bajor Ada (Mass.)
Bajor Jerzy (Mass.)
Bannet Anna (Mass.)
Bączkowski Włodzimierz (Wash. D.C.)
Beck Andrzej, Inż. (R.I.)
Berestka Józef (Mass.)
Białasiewicz Józef (Ill.)
Białokur Halina (N.Y.)
Bielawski Albin (N.J.)
Bielec J. (Calif.)
Bobotek Henryk (Va.)
Bobotek Władysław (Calif.)
Bogucka Jadwiga (Pa.)
Borowicz Czesław (Ohio)
Boyar Sergiusz Leon, Dr. (N.Y.)
Braynack George (N.Y.)
Brodecka Franciszka (N.Y.)
Bronny Joachim, Dr. (Ill.)
Brzenk Antoni (N.Y.)
Brzeziński Zbigniew, Prof. (N.Y.)
Budny Michał (N.Y.)
Bulsa Romuald (N.Y.)
Burzański Józef (N.J.)
Buterlewicz Kazimierz, Płk. (N.Y.)
Cetner Jan, Dr. (N.Y.)
Chilik Tadeusz (N.J.)
Chodacki Marian, Min. (N.Y.)
Choroszewski Henryk (Canada)
Chramiec Andrzej, Płk. (Va.)
Ciołek Włodzimierz (N.Y.)
Ciosek Franciszek G. (N.Y.)
Citron Adela (N.Y.)
Czerowiński Zygmun (Pa.)
Czerwiński Tomasz (Va.)
Dąbrowski Stanisław, Prof. (Pa.)
Dębiński Jan (Md.)
Devlin Bober Polly (Fla.)
Dmowski Sylwester (Colo.)
Dobczyński Serafin (N.Y.)
Dobiecka Pia (N.Y.)
Dobroszycki Lucjan, Dr. (N.Y.)
Dobrowolski Stefan, Płk. (Mexico)
Dobrzański Tadeusz, Mjr. (Pa.)
Domaniewska Antonina (N.Y.)
Domaniewska Zofia (N.Y.)
Domowicz Sally (Ohio)
Drozdowski Antoni, Ks. (N.J.)
Drwal Jan (Ill.)
Drymmer Tomir (Canada)
Drzewieniecki W.M., Prof. (N.Y.)
Dubieński Aleksander (Ill.)
Duch Franciszek, Ks. (Conn.)
Duczakowski Jozef (Mass.)
Dudziec Amelia (N.J.)
Dusza Edward (N.Y.)
Dyner Dynowska Gaby (N.Y.)
Edwards John (N.Y.)
Ehrenkreutz A. E. Prof. (Mich.)
Emi nowicz Stefania (Ariz.)
Faleński Jan, Dr. (Ohio)
Fethke Norbert, Dr. (N.Y.)
Filar Nellie (Mass.)
Filipowicz Michał (Mich.)
Flaum Jerzy (Ohio)
Flieger Leon (Conn.)
Flisiński Wacław (N.Y.)
Fraszerek Feliks (N.Y.)
Friends of Wilno Ass'n. (Ill.)
Fronczak A.W., Ks. (N.J.)
Fryling Jan, Dr. (N.Y.)
Fryling Kathleen (N.Y.)
Futyuma Genowefa (Fla.)
Gašiorowska—Nechay J. (Ill.)
Gajewski M.A., Dr. (N.Y.)
Gałązka Jacek (N.Y.)
Ganczewska Pelagia (Ill.)
Garczyński Andrzej (N.Y.)
Gawroński Bolesław (Ill.)
Gębska Stefania (Mass.)
Gębski Antoni (Mass.)
Gella Aleksander, Prof. (N.Y.)
Gierat Stanisław, Mjr. (Conn.)
Gładysz Antoni, Dr. Inż. (Pa.)
Gołębiowski Jan (Ohio)
Gołos Jerzy, Dr. (N.J.)
Gortat Wincenty (N.J.)
Grabowski Tadeusz (N.J.)
Gromada T.V., Prof. (N.J.)
Gruszka Augustyn, Gen. (N.J.)
Harcaj Piotr, Płk. (Ill.)
Hołowacz Marianna (Ohio)
Iwańska Alicja, Prof. (N.Y.)
Jaffe Zygmunt, Dr. (N.Y.)
Jakubiak Kazimierz (N.Y.)
Janczur Zbigniew (Calif.)
Janiszewski Tadeusz, Inż. (N.Y.)
Janta Aleksander (N.Y.)
Januszewski Mieczysław (Ill.)
Jędrzejak Feliks (Ill.)
Jędrzejewicz Jadwiga (N.Y.)
Jędrzejewicz Tomasz, Inż. (N.Y.)
Jędrzejewicz Wacław, Prof. (N.Y.)
Kaczmarek Jan, Płk. (Wash. D.C.)
Kanaś Kazimierz (Ohio)
Karłowicz—Ostoja Piotr (Pa.)
Karpińska Alicja (N.Y.)
Karpiński Jan, Ks. (N.Y.)
Katelbach Janina (N.Y.)
Katelbach Tadeusz, Sen. (N.Y.)
Katowicz Leon, Dr. (N.Y.)
Katułski Edward, Dr. (Mich.)
Kawecki Bogdan (N.Y.)
Kazimierski Janusz (Francja)
Kaźmiński John (N.Y.)
Kaźmirek Tadeusz (N.J.)
Kinastowski Sławomir (Canada)
Kintopf Mieczysław (Canada)
Kleban Eugeniusz, Prof. (N.Y.)
Kleszczyńska Irena (N.Y.)
Kleszczyński Edward, Sen. (N.Y.)

- Klimkiewicz Władysław, Inż. (N.J.)
 Klimowicz Zygmunt, Ks. (N.J.)
 Kobierski Dennis (Mich.)
 Kołaczkowski Wojciech, Płk. (N.Y.)
 Kołodziejczak Boguchwał (Colo.)
 Koto Lwoian w Chicago (Ill.)
 Kopeć — Uchacz Janina (Del.)
 Koper Antoni (Va.)
 Korczyński Aleksander, Prof. (N.Y.)
 Kornacki Stella T. (Conn.)
 Korsak Halina (N.Y.)
 Korsak Tadeusz (Pa.)
 Korsak Witold (N.Y.)
 Korwin — Rhodes Maria (Wash. D.C.)
 Kosiński Jerzy (N.Y.)
 Koszałkowski Zygmunt (N.Y.)
 Kotłowska Halina (N.Y.)
 Kowalik Jan (Calif.)
 Kowalski Jan (N.Y.)
 Kowalski Wincenty, Gen. (Fla.)
 Kozaczka Stanley (Mass.)
 Krajewski Tadeusz, Ks. (N.J.)
 Kramczyński Kazimierz (Ill.)
 Krance Felicja (N.Y.)
 Krawczyńska Kazimiera (Ill.)
 Król Jan M. (N.Y.)
 Kruk Stefan (N.Y.)
 Krychowski Tadeusz (Canada)
 Krzyżanowski Janusz (N.J.)
 Kucharski Janusz (N.Y.)
 Kucharski Jerzy (N.Y.)
 Kucharski Witold, Dr. (Venez.)
 Kuciejki Bernard (Mo.)
 Kukiz Gustave (Conn.)
 Kulczycki Stanley (Mich.)
 Kupferwasser Irena (Ill.)
 Kutten Antoni, Dr. (Mass.)
 Kwiatkowski Aleksander, Płk. (Md.)
 Kwieciński Bogdan, Płk. (Canada)
 Labowski Michał (N.Y.)
 Landau Wilhelm (N.Y.)
 Langrod Witold, Dr. (N.Y.)
 Lancha Narcyz (Md.)
 Laska Frank (Fla.)
 Lazarewicz Tadeusz, Inż. (N.Y.)
 Lazowska Maria (Ill.)
 Łazowski Eugeniusz, Dr. (Ill.)
 Łazowski — Tuccio Barbara (Conn.)
 Lech Józef (Pa.)
 Lerski Jerzy, Prof. (Calif.)
 Lewandowski Antoni (N.Y.)
 Lezgowska Michał (Ohio)
 Liga Helena Modjeska (N.J.)
 Liga Morska w Ameryce (Ill.)
 Liga Morska w Ameryce (Mich.)
 Ligman Stanisław (Fla.)
 Ligus K. (Calif.)
 Lipiński Jan K. (N.Y.)
 Lipska Anna (N.Y.)
 Liszkowski Bolesław (Canada)
 Longin Zdzisław (La.)
 Ładziński Kazimierz, Ks. (N.J.)
 Łuczynski — Narbut Aleks., Gen. (Conn.)
 Łuka Edward, Dr. (N.Y.)
 Łukasiewicz Juliusz, Prof. (Va.)
 Łysek Paweł, Prof. (N.Y.)
 Madura L., Ks. (N.J.)
 Majdański Kazimierz (N.J.)
 Marchwicki Leon, Płk. (N.Y.)
 Markiewicz Edmund (Conn.)
 Marquart Arthur (Ill.)
 Mastalski Józef (Pa.)
 Matecki Caroline (Wash. D.C.)
 Matthews Jan Stanisław, Dr. (Ohio)
 Meloch Chester, Ks. (N.Y.)
 Michał Stanley (N.U.)
 Michałowski Roman, Prof. (N.Y.)
 Michałowski St. (N.Y.)
 Miciński Stanisław (Ohio)
 Miłewski Stanisław, Dr. (Conn.)
 Minkowski Jan, Prof. (Md.)
 Morelowski Jan, Dr. (N.Y.)
 Nakaszdyze Jerzy, Prof. (N.Y.)
 Nanuashwili Jan (Calif.)
 Narkun Peter Paul, Ks. (N.Y.)
 Natkańska Jadwiga (Pa.)
 Naumowicz Wacław, Ks. (N.Y.)
 Nieder Estelle (Calif.)
 Nowakowski Bogusław (Conn.)
 Nowińska — Onka S. (Fla.)
 Nowobilski Władysław (N.Y.)
 Nurczyński Witold (Mass.)
 Nyka Walenty, Dr. (Md.)
 Obierek Leopold, Dr. (N.Y.)
 Ojarowski George S. (N.Y.)
 Olan Kazimiera (N.Y.)
 Onaciewicz Włodz. Płk. (Wash. D.C.)
 Ostrowski Aleksander (Vt.)
 Ostromęcki — Zaprawa Jan, Dr. (N.J.)
 Ostrowski Piotr (Ohio)
 Ozóg Stanisław (N.Y.)
 Pająk Joseph (Mass.)
 Papée Kazimierz, 'Amb. (Italy)
 Pawłowicz Leszek (N.Y.)
 Pawłowicz Tadeusz (N.Y.)
 Peczyński Władysław, Ks. (Mass.)
 Pezke Michał, Dr. (Conn.)
 Pietraszewski Bolesław (Ill.)
 Piłarski Michał (England)
 Piłsudski — Ekimov Róża (Calif.)
 Pisarski Jerzy (N.Y.)
 Pisarski Lech (Calif.)
 Pisarski Włodzimierz (Mass.)
 Polewko Michał (Calif.)
 Polish — American Congress (Fla.)
 Polish Rom. Cath. Union of America (Ill.)
 Polish University Club (N.J.)
 Pol. — Kanad. Tow. Wzaj. Pomocy (Canada)
 Pomian Andrzej (Wash. D.C.)
 Popiel — Cimachowicz Zofia (Mass.)
 Późniak Tadeusz, Dr. (N.Y.)
 Praczkajto Jan, Ks. (N.Y.)
 Probrszcz Dionizy (Mass.)
 Prokopiński Paweł (N.Y.)
 Przedpeński Tadeusz (N.Y.)
 Przyborowski Romuald (Pa.)
 Putaska Jadwiga (France)
 Pusłowska Tamara (N.Y.)
 Pypno Witold (Ill.)
 Radochoński Stefan, Dr. (Ill.)
 Radziejowski Adam (Ill.)
 Ragiński Leo (Ill.)
 Rajchman Zofia (Fla.)
 Rakowski C. (N.Y.)
 Rieben A. Henning (N.Y.)
 Ripa Karol, Dr. (Ill.)
 Rodzińska Halina (N.Y.)
 Rojek Arthur, Ks. (N.Y.)
 Róg Mieczysław, Dr. (Fla.)
 Rogalski Stanisław, Inż. (N.Y.)
 Roman Stanley, Dr. (Mich.)
 Romer Andrzej Tad. (Belgium)
 Rosada Stefan (N.Y.)
 Rosen de Jan (Wash. D.C.)
 Roszkowski Milton (N.J.)
 Rozwadowski Bolesław (N.Y.)
 Rucker Gustawa (N.Y.)
 Rudzka Walentyna, Dr. (N.Y.)
 Rutkowski Józef, Ks. (Ohio)
 Rychłowski Edward (N.Y.)
 Ryl Władysława (N.Y.)
 Sadowski Roman (N.Y.)
 Salowey Stanley (N.Y.)
 Sapiecha Paweł (N.Y.)
 Sawicki Antoni (N.Y.)
 Schenker Oscar, Dr. (N.Y.)
 Schmidt Adam (Va.)
 Seidner Stanley (N.Y.)
 Silkiewicz Stefan (N.Y.)
 Śliwiński Stanisław, Ppłk. Inż. (Calif.)
 Stoński Tadeusz (N.J.)
 Słuska Zygmunt, Dr. (N.Y.)
 Śmigiel F. (Ind.)
 Sobolewski Leon (N.Y.)
 Sosnkowska Zofia (N.Y.)
 Sosnkowski Peter (France)
 Sowiński Walter (Ind.)
 S.P.K. Edmonton, Alta. (Canada)
 S.P.K. Koło No. 3 (Wis.)
 S.P.K. Koło No. 19 (Mass.)
 S.P.K. Koło No. 32 (Md.)
 S.P.K. Koło No. 34 (Pa.)
 S.P.K. Koło No. 37 (Wash. D.C.)
 S.P.K. Samodzielne Koło (Mich.)
 Spotowski Zbigniew (N.Y.)
 Stachiewicz Bogdan (Calif.)
 Stankiewicz Bronisław (Conn.)
 Stankewski Walery, Inż. (Wash. D.C.)
 Stebelski Henryk (France)
 Stomma Tadeusz (Wis.)
 Sulek Władysław, Dr. (N.Y.)
 Surman Stanisław (Calif.)
 S.W.A.P. Placówka No. 1 (N.Y.)
 S.W.A.P. Placówka No. 2 (Ill.)
 S.W.A.P. Placówka No. 36 (N.J.)
 S.W.A.P. Placówka No. 37 (Mass.)
 S.W.A.P. Placówka No. 103 (Conn.)
 S.W.A.P. Placówka No. 149 (Wisc.)
 S.W.A.P. Placówka No. 173 (Calif.)
 S.W.A.P. Placówka No. 206 (Fla.)
 Świętochowski Tadeusz, Dr. (N.Y.)
 Sywak Zofia (Conn.)
 Szabliński Mieczysław (N.Y.)
 Szeremeta Tadeusz J. (Ill.)
 Szankowski Ryszard, Dr. (Canada)
 Szuliński Franciszek (N.J.)
 Szylling Maria — Róża (Canada)
 Tałat — Kiełpszy Eryk (Ohio)
 Taras M.A. (Canada)
 Targowski Juliusz (Brasil)
 Tarnowski Antoni (Md.)
 Teclaff Ludwik, Prof. (N.Y.)
 Teperowicz Eugenia (Ohio)
 Thieberger M.R. (N.Y.)
 Tomaszewicz Stefan (N.J.)
 Tow. Złączonych Polaków (N.Y.)
 Traczyk Mary (Conn.)
 Tumaniszwili Jerzy (Mo.)
 Turko Piotr (N.Y.)
 Turyn Aleksander, Prof. (Ill.)
 Tyczkowski Franciszek, Ks. Płk. (N.Y.)
 Tym C. (N.J.)
 Tyszka Edmund (Mich.)
 Ulrych Zofia (N.Y.)
 Victoria Halina (N.Y.)
 Walicki Marek (N.J.)
 Wanat Józef (N.J.)
 Wandycy Damian, Inż. (N.Y.)
 Wantuła Władysław (N.Y.)
 Watt Richard M. (N.J.)
 Weisbach Jadwiga (Ill.)
 Weislik Stanisław (Mass.)
 Weiss Jan (Mass.)
 Więckiewicz Tomasz (N.J.)
 Wierczak Józef, Dr. (N.Y.)
 Wier Jan (N.Y.)
 Wierzbicki Bolesław (N.Y.)
 Wierzbicki Mirosław (Md.)

Wiśniewski F.A., Dr. (Wis.)
 Witanowski Edward (N.Y.)
 Witenberg Romana (N.Y.)
 Witt Eugeniusz (N.Y.)
 Wittlin Tadeusz (Wash. D.C.)
 Wnuk Laurentius, Ks. (Canada)
 Wojciechowski Bronisław (N.Y.)
 Wójcik Zofia, Dr. (N.Y.)
 Worowski—Pomian Stanisław (N.Y.)
 Woytak Richard (Calif.)

Wraga—Grant Natalie (Wash.D.C.)
 Wróblewski Roman (N.Y.)
 Wysocki Mary (Conn.)
 Zaborski Bogdan, Prof. (Canada)
 Zachariasiewicz Wład. (Wash.D.C.)
 Zajączkowski S. (Iowa)
 Zawadowski Zygmunt, Dr. (England)
 Zawodny J.K., Prof. (Pa.)
 Zbierański Czesław (N.Y.)
 Ziemia Walter, Ks. (Mich.)

Ziótkowski Franciszek (Canada)
 Zub—Zdanowicz L., Ptk. (Conn.)
 Z.N.P. Gmina No. 118 (Mass.)
 Z.N.P. Grupa No. 433 (Ill.)
 Z.N.P. Grupa No. 2535 (Mich.)
 Związek Polek w Ameryce (Pa.)
 Zwiastocki Józef, Prof. (N.Y.)
 Żbik Jan A. (Fla.)
 Żurkowski Janusz (Canada)

KSIĄŻKI

DO NABYCIA W INSTYTUCIE JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

I. WYDAWNICTWA INSTYTUTU — KSIĄŻKI OPRACOWANE PRZY POMOCY INSTYTUTU

1. Józef Piłsudski. "YEAR 1920 AND ITS CLIMAX BATTLE OF WARSAW DURING THE POLISH-SOVIET WAR 1919-20", with addition of Soviet Marshal Tukhachevski's—"MARCH BEYOND THE VISTULA." New York—London, Piłsudski Institute, 1972.
 Jest to wyjątkowa w literaturze historycznej praca w której dwaj naczelni wodzowie armii polskiej i sowieckiej, opisują sławną bitwę pod Warszawą w sierpniu 1920r., zwaną 18-tą decydującą bitwą świata.
 Praca Marszałka Piłsudskiego poprzedzona jest słowem wstępnym gen. K.Sosnkowskiego, opisem sytuacji międzynarodowej Polski w tym czasie i przedstawieniem historii całości wojny polsko-bolszewickiej od lutego 1919 r. do października 1920 r. Książka ta, w języku angielskim, jest pięć-krotnie wydana, liczy 292 strony, zawiera 15 fotografii, 8 map kolorowych i 18 wykresów. Niezbędna w każdej bibliotece, właściwy prezent dla naszych amerykańskich przyjaciół. Cena \$ 10.00, przes. 50¢.
 2. Janusz Jędrzejewicz. "W SŁUŻBIE IDEI". Fragmenty pamiętnika i pism. Londyn, Oficyna Poetów i Malarzy, 1972. Autor, były premier, minister oświaty, senator, żołnierz I Brygady Piłsudskiego, opisuje w swych wspomnieniach urywki życia osobistego i swej działalności publicznej. Znając i blisko współpracując z Marszałkiem Piłsudskim, ukazuje go nam w nowym świetle. Daje wnikliwe charakterystyki ludzi z epoki Piłsudskiego, jak W. Stawka, A.Prystora, Prezydenta Mościckiego, Marszałka Rydza—Śmigłego i innych. Książka jest ważnym przyczynkiem do historii dwudziestolecia Polski 1918—1939.
 Treść: Część I. Dzieciństwo. Wymarsz batalionu warszawskiego. Sejm 1928 r. Reforma szkolnictwa. W pałacu namiestnikowskim. Rozmowy z Marszałkiem Piłsudskim. Po śmierci Komendanta. Walery Stawek. Wspomnienia myśliwskie.
 Część II. W dniu imienin Pierwszego Marszałka Polski. Piłsudski, demokracja i chwila obecna. Myśl państwowa piłsudczyków w okresie 1918—1935. Filozofia życia państwowego. Książka liczy 349 stron, zawiera 10 fotografii. Cena \$ 7.00, przes. 50¢.
 3. Kazimierz Sosnkowski. "MATERIAŁY HISTORYCZNE" (w opracowaniu J.Mateckiego). Londyn—New York, Instytut Piłsudskiego (Gryf Publ.) 1966. Wybitny polski generał i naczelny wódz w 1943—44 r. podaje w swej pracy teksty swych rozkazów, przemowień i wykładów oraz wspomnienia o najważniejszych zdarzeniach historycznych z epoki Piłsudskiego, i przed nią. Książka zawiera obszerną biografię gen. Sosnkowskiego i stanowi bardzo ważne źródło dla historii wojska polskiego w latach 1935—45. 688 stron. Cena \$ 9.00, przes. 50 ¢.
- Dla interesujących się historią niepodległej Polski, zwracamy uwagę na ostatnie dwa tomy "NIEPOD-
 LEGŁOSCI", czasopisma będącego organem Instytutów Piłsudskiego w Nowym Jorku i Londynie.
4. Tom 7-my (1962) zawiera, między innymi, 37 dotąd nieznanych listów J. Piłsudskiego, artykuły i relacje: M. Sokolnickiego — "Kryzys legionowy 1916 r."; B. Podoskiego — "Organizacja artkulenych władz obrony państwa"; W.Chocianowicza — "Historia dywizji litewsko — białoruskiej"; A.Koca — "Przyjazd J. Piłsudskiego do Warszawy 10 listopada 1918 r."; W.Jędrzejewicza — "Japońscy kawalerowie Virtuti Militari"; L.Strzeleckiego — "Gry wojenne Marszałka Piłsudskiego" i inne. Stron 299.
 5. Tom 8-my (1972) zawiera między innymi artykuły i relacje: J.Gałęzowskiej — "Józef Piłsudski wobec swej misji i jej wykonania"; gen. St. Skwarczyńskiego — "Licytacja sprawy polskiej wzywóz" i "Rozbrojenie Niemców w Łodzi"; W. Jędrzejewicza — "Front litewsko-białoruski podczas wojny 1920 roku" (z mapą); Wł.J. Zaleskiego "Traktatowa ochrona mniejszości w 20-lecie niepodległości"; W.Grzybowski "Samotność J.Piłsudskiego"; T.Schaetzla — "Racja stanu na Wschodzie" i inne. Stron. 254. Cena każdego tomu \$ 4.00, przes. 25¢.

6. Gromada, T.V. — "ESSAYS ON POLAND'S FOREIGN POLICY 1918 — 1939". New York, Piłsudski Institute, 1970. Contents of six essays read on the academic conference commemorating 25-th anniversary of the founding of the Piłsudski Institute in the U.S.A.: A.Korczyński "FROM A TRIPLE YOKE TO INDEPENDENCE"; M.K.Dziewanowski "J. PIŁSUDSKI, THE BOLSHEVIK REVOLUTION AND EASTERN EUROPE"; P.S. Wandycz — "THE TREATY OF RIGA: ITS SIGNIFICANCE FOR INTERWAR POLISH FOREIGN POLICY". Ch.M.Kimmich — "THE WEIMAR REPUBLIC AND THE GERMAN-POLISH BORDERS"; R.Dębicki — "THE REMILITARIZATION OF THE RHINELAND AND ITS IMPACT ON THE FRENCH-POLISH ALLIANCE"; T.V. Gromada — "The SLOVAKS AND THE FAILURE OF BECK'S "THIRD EUROPE" SCHEME". 71 pgs. Price \$ 2.50, postage 25 c.
7. Joseph Rothschild — "PIŁSUDSKI'S COUP D'ETAT". New York, Columbia University Press, 1966. Prof. Rothschild, znający dobrze język polski, korzystając ze zbiorów Instytutu Piłsudskiego, opracował po angielsku najlepszą, jak dotąd, historię t.zw. wypadków majowych w Warszawie w 1926 r. Dzieło to otrzymało nagrodę Instytutu Piłsudskiego w 1968 r., jako najlepsza książka o Polsce, wydana w ostatnim dziesięcioleciu. Liczy 447 stron. Cena \$ 10.00, przes. 50 c.

Druga wojna światowa wybuchła o Polskę. Dla chcących bliżej zapoznać się z historycznymi faktami, które doprowadziły do wojny, polecamy dwie książki po angielsku opracowane na podstawie dokumentów znajdujących się w Instytucie Piłsudskiego. Są to wspomnienia i dokumenty z okresu bezpośrednio przed wojną, dwóch polskich ambasadorów reprezentujących Polskę w Berlinie i Paryżu.

8. W. Jędrzejewicz, ed. — "DIPLOMAT IN BERLIN 1933 — 1939". Papers and Memoirs of Józef Lipski, Ambassador of Poland, New York, Columbia University Press, 1968. 717 stron, 19 fotografii. Cena \$ 17.50, przes. 50 c.
9. W. Jędrzejewicz, ed. — "DIPLOMAT IN PARIS 1936 — 1939". Papers and Memoirs of Juliusz Łukasiewicz, Ambassador of Poland, New York, Columbia University Press, 1970. 434 stron, 16 fotografii. Cena 12.50, przes. 50c.

II. INNE WYDAWNICTWA

10. "DIARIUSZ I TEKI JANA SZEMBEKA (1935 — 1945)" — w opracowaniu Tytusa Komarnickiego (tomy I—III) i Józefa Zaranskiego (tom IV), Londyn, Polish Research Centre, 1964—1972. Jan Szembek był wiceministrem spraw zagranicznych i jego zapiski dotyczące zagadnień międzynarodowych a specjalnie polskiej polityki zagranicznej, przedstawiają niezwykłą wartość dla każdego, interesującego się tymi zagadnieniami. Codziennie notowane przez Szembeka fakty i rozmowy z dyplomatami opatrzone zostały przez wydawców komentarzami i dokumentami. Dzieło to ma wielkie znaczenie dla historyka badającego ostatnie lata pokoju w Europie. Tom I (1933—35) 608 stron, Tom II (1936) 588 str. Tom III (1937) 456 str. Tom IV (1938—39) 820 stron. Cena całości \$ 50.00. Oddzielne tomy I—III po \$ 10.00. tom IV \$ 21.00. Przesyłka całości \$ 1.00 pojedynczego tomu 50 c.
11. "ARMIA KRAJOWA W DOKUMENTACH". Tom I: wrzesień 1939 — czerwiec 1941. Londyn, Studium Polski Podziemnej, 1970. Jest to monumentalne wydawnictwo, którego tom I ukazał się w druku i zawiera 182 dokumenty dotyczące powstania w Polsce, Związku Walki Zbrojnej, zawiera fotografie dokumentów oraz dwie mapy. Niezmiernie ważne dokumentarne dzieło dla interesujących się powstaniem podziemnego ruchu zbrojnego w Polsce. 611 str. Cena \$ 14.00, przes. 50 c.

ENGLISH SECTION

SCHOLARY WORKS

As in the previous years, during 1973 the documentary collections and the library of the Institute continued to attract numerous scholars. The fact that the Institute has substantial collection of documents dealing with the modern history of Poland, has been attracting prominent scientists, as well as students preparing their doctorate theses and those in search for materials for their master degrees or seminar papers.

Among those who studied at the Institute during 1973, the following should be mentioned: prof. Anna Cienciąła (Univ. of Kansas) – the problem of Gdansk, prof. W.J. Couch (Univ. of Ottawa) – documents concerning gen. Sikorski, prof. Norman Davies (Univ. of London) – documents concerning Marshal Piłsudski, prof. R.K. Debo (Simon Frazer Univ., Brit. Columbia) – research of M. Sokolnicki documents, prof. W.H. Fern (Fairleigh – Dickinson Univ.) – materials on Drohobycz and Boryslaw, dr. J. Golos (City Univ. of New York) – materials on the 1863 insurrection, prof. A. Polonsky (London School of Economics) – the origins of the underground movement in Poland during the second world war, dr. Irena Spustek (Warsaw University) – western frontiers of Poland at the 1919 Paris Conference, dr. Stefania Stanisławska (Toronto) – foreign policy of Poland during the 1939–1945 war, prof. T. Świętochowski (Monmouth College) – correspondence of Sawinkow with Piłsudski. Richard Watt continued working on his book about Poland during the years 1918–1939, and prof. J. Zawodny (Univ. of Pennsylvania), on Warsaw Uprising of 1944.

The following worked on their doctor theses: H. Antkiewicz (Ohio State Univ.) – on Leon Wasilewski, W.L. Harwood (Univ. of Illinois) – on Ignacy Daszyński, Andrzej Romer – on the Polish – Japanese Relations, S. Seidner (St. John's Univ.) – on Marshal Rydz – Śmigły, Zofia Sywak (St. John's Univ.) – on the Ignacy Paderewski government in 1919, J. Zorach (Columbia Univ.) – on the Polish – Czechoslovak military relations.

A number of persons conducted research for master degrees and other purposes on the following subjects: Polish – German relations at various times (two persons), the Warsaw Uprising, the Home Underground Army, Marshal Józef Piłsudski, Gen. Władysław Sikorski, the Committee for National Defence in America in 1914 – 1918, the evacuation of gold from Poland in 1939, the American Polonia, gen. Denikin and his army, the Battle of Warsaw in 1920, the Polish – Roumanian relations, and many others.

COLLECTIONS OF DOCUMENTS

The documentary collections of the Institute expanded considerably during 1973. Further sets of documents were arranged in good order, with dr. Jerzy Golos being responsible for the systematic cataloging of the set concerning the 1863 Insurrection – "the Płatonow Archive". Among many donors of valuable documents and historical materials, the following should be mentioned:

Maria Pobóg – Malinowska (Paris) – copies of the Walery Sławek memoirs; Damian Wandycz – papers concerning the activity of Poles in Grenoble during the second world

war; Zofia Łepkowska (Pretoria, South Africa) – further folios of documents of her late husband, St. Łepkowski; col. St. Biegański – copies of Marshal Piłsudski correspondence; Jerzy Giedroyc (Paris) – valuable documents and newspaper clippings from Poland; A. Rogoziński (Milwaukee) – papers of the late artist, Józef Wieszczyk; Bżena Schayer (Rockford, Ill.) – a set of her papers and memoirs; Leon Orłowski (Washington, D. C.) – extremely valuable collection of documents from 1831 and 1863.

The photographic archives, containing some 12,000 photographs, including about 1,500 photographs of Marshal Piłsudski, are being arranged systematically by Edward Kleszczyński. The philatelic collections of stamps, legionary postcards and seals remain under the care of Jerzy Kucharski.

During 1973 the Institute established contact with the University in Helsinki (Finland), with the Yad Yashem Institute in Jerusalem and with the Institute for Jewish Research "YIVO" in New York. We maintain also the closest contact with our brotherly Piłsudski Institute in London, as well as with many other historical institutions here and abroad.

LIBRARY

The library of the Institute increased during 1973 by 588 additional positions, reaching as of January 1, 1974, a total of 5,931 catalogued books. The brochure section remains unchanged, containing some 3,500 items, not catalogued but arranged by subjects. Thus the library total, including books and brochures, is well in excess of 9,000 positions.

The periodicals section increased by 57 new titles, showing as of January 1, 1974, a total of 1,570 positions, probably one of the largest collections of Polish periodicals in the United States.

Among those who contributed to the further expansion of our library, the following should be listed:

Karol Burke (Washington, D.C.) – a voluminous collection of Polish periodicals, from the second world war and after, containing some rare publications from many countries, such as China, India, Middle East, Africa, Australia, Mexico, Germany, etc; W. Iwanowski (Milton, Conn.) – a further donation of 52 books, 40 brochures and sets of periodicals; S. Jordanowski (N.Y.) – 27 books, 38 brochures and a complete set of the "Journal of Laws" of the emigre Polish Government in London; the bequest of the late dr. Jan Librach, member of the Executive Board of the Institute, – 520 books and brochures, many periodicals, 15 folders of documents, many newspaper clippings, photographs and memorabilia, a collection of old maps, nine paintings by prominent Polish artists, as well as a sum of \$2,000 in cash; Tadeusz Pawłowicz (N.Y.), member of the Board of the Institute, donated 37 books; from the library of the late dr. Otton Pehr (N.Y.) – 51 valuable books and many periodicals; Bohdan Kaweck i (N.Y.) – 17 books, some photographs and odd numbers of some publications; Mrs. M. Piętkiewicz (Cicero, Ill.) – 14 books, many medals and memorabilia; Rev. Col. Franciszek Tyczkowski (N.Y.) – a very valuable Italian de-luxe edition of the XV-th Century bible, published in two volumes in 1937, "La Bibbia di Borso d'Este". He received it from a monk immediately after the conquest of Monte Cassino, in

which he personally participated.

The Institute receives also many books and periodicals from some institutions in Poland, such as the Sejm (Parliament) Library in Warsaw, the university libraries in Wrocław, Gdańsk, the Historical Institute of the Polish Academy of Science in Warsaw, the Western Institute in Poznań, the Western-Pomeranian Institute in Szczecin, and many others.

In addition, many donations of books were received from a large number of persons. The list of names appears in the Polish Section of this Bulletin.

To all those generous donors the Institute wishes to convey most sincere thanks and the assurance that their gifts will greatly contribute towards the learning of the Polish history in America. We wish to encourage other friends to follow their example and to donate to our Institute their books, brochures, periodicals, documents, leaflets, medals, memorabilia, and any other mementos concerning the modern history of Poland.

THIRTIETH ANNIVERSARY OF THE INSTITUTE

In the year 1973 the Institute celebrated the Thirtieth anniversary of its existence in New York. To commemorate this occasion, the Institute organized a special artistic meeting, published a concise historical outline of its activities and awarded a few prizes to the authors of outstanding historical works devoted to Poland.

The anniversary meeting was held on March 16, 1973, with the participation of dr. Jan Fryling, president, prof. Wacław Jędrzejewicz, Edward Kleszczyński and Michael Budny, as well as recitations of poems of Mickiewicz, Wierzyński and Lechoń by Janina Katelbach.

The commemorative brochure, published in Polish and in English, contains a concise outline of the history of the Institute, its modest and difficult beginnings in 1943, its more outstanding works and accomplishments since then in the field of research in the modern history of Poland and its publishing activities. It also describes, in some detail, the continuous gradual expansion of the Institute's library and documentary collections. The booklet is available at the Institute at \$1.00 per copy.

To commemorate the thirtieth anniversary of its existence, the Institute awarded in 1973 three prizes, in the equal amount of 250 dollars each, for outstanding works published outside Poland during the last decade, devoted to the modern history of Poland. Two of these prizes were founded by the Institute, the third by dr. Leon Katowicz, a member of the Institute.

The Jury, elected by the Executive Board of the Institute, consisting of: dr. Jan Fryling, prof. Thaddeus Gromada, prof. Wacław Jędrzejewicz, prof. Aleksander Korczyński and gen. Wacław Stachiewicz, awarded these prizes as follows:

- to prof. Bohdan Budurowycz (Toronto University), for his work "Polish - Soviet Relations, 1932 - 1939".
- to prof. Hans Roos (Ruhr University, Bochum, West Germany), for his work "A History of Modern Poland from the Foundation of the State in First World War to the Present Day", and
- to prof. Piotr Wandycz (Yale University), for his work "Soviet - Polish Relations, 1917 - 1921".

Additionally, dr. Leon Katowicz founded one more prize also in the amount of 250 dollars, which was awarded to Lord Nicholas William Bethell of London, for his work "The War Hitler Won".

HISTORICAL CONFERENCE

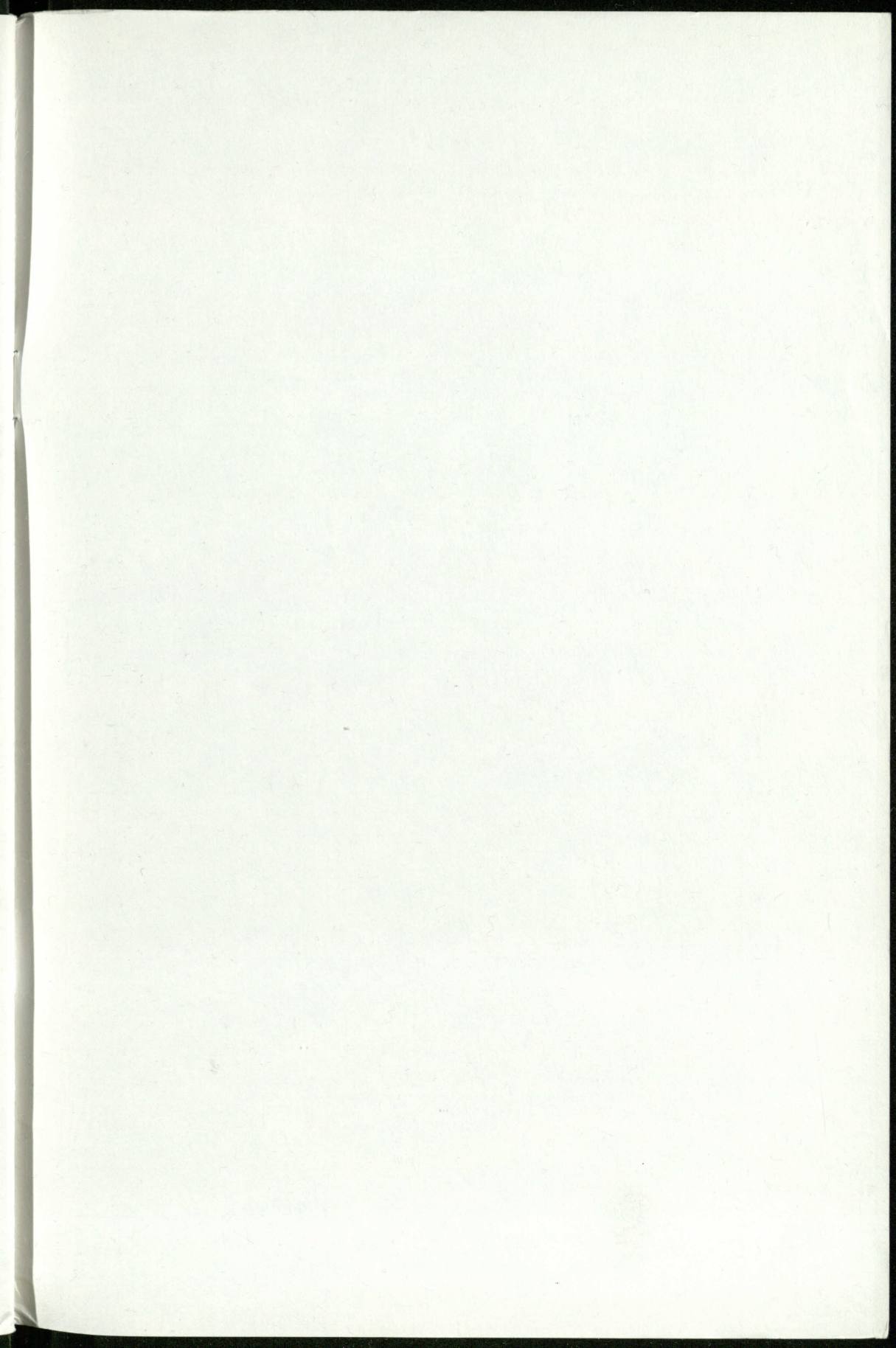
Preparations are being made for a one-day Historical Conference, devoted to the problem of the Polish Foreign Policy towards Germany and the Soviet Russia during the period 1926 - 1937. The following scholars have accepted to participate:

Prof. Bohdan Budurowycz (Toronto University), prof. Anna Cienciąła (University of Kansas), dr. Harald von Riekhoff (Dept. of External Affairs, Ottawa), prof. Hans Roos (Ruhr University, Bochum), dr. Stefania Stanisławska (Toronto) and prof. Piotr Wandycz (Yale University), who will act as a chairman. This Symposium will be held on Saturday, April 6, 1974, at the Columbia University, 420 West 118-th Street, New York City.

MAKE DONATIONS IN YOUR LAST WILL AND TESTAMENT IN FAVOR OF THE INSTITUTE

If you wish to leave a permanent and living monument of your adherence to the Polish cause, remember at the time of making your last Will and Testament, the Institute of Jozef Piłsudski. Inform your attorney to mention in your last Will and Testatment the amount which you desire to give. - The simple legal form is as follows: "I give, devise and bequeath to Jozef Piłsudski Institute of America, Inc. for Research of the Modern History of Poland, located at 381 Park Ave. South, New York City, the sum of \$ I further direct that should there be any taxes that in my State may be levied upon this bequest be fully paid out of the residue of my estate."

Printed by SIGMA PRESS, 116 McNutt Ave., Albany, N.Y. 12205